ANUL III—No. 684 EDIŢIA ANTEIA DUMINICA 2 DECEMBRE 1890

Numĕrul 10 Banĭ

ABONAMENTELE

INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI ŞI SE PLĂTESC TOT-DEAUNA 'NAINTE

In **Bucurescĭ** la casa Administraţieĭ
Din **Judeţe** şi **Streinĕtate** prin mandate postale.

Un an în ţară 30 leĭ; în streinĕtate 50
Şese luni „ 15 „ „ „ 25
Treĭ luni „ 8 „ „ „ 13

LA PARIS, ziarul se găseşte de vênzare cu numĕrul la **kioşcul No. 117, Boulevard St.-Michel.**

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te fereştĭ, Române! de cuiŭ strein în casă.

V. Alexandri.

Numĕrul 10 Banĭ

ANUNCIURILE

Din **BUCURESCI** şi **JUDEŢE** se primesc **direct** la administraţie.
Din **PARIS** la *Agenţia Liberă*, C. Adam şi *Agenţia Havas.*
Din **STREINĔTATE**, direct la administraţie şi **la toate Oficiile de publicitate.**

Anunciurĭ la pagina IV . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . 2,— leĭ „
„ „ „ II . . . 3,— leĭ „
Inserţiunile şi Reclamele 3 leĭ rândul

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAŢIA : Strada Nouă, 10 | **Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ** | **REDACŢIA : Strada Nouă, 10**

SAPTAMANA

Lupta catolicilor din T.-Severin

REPUBLICA MODEL

Memoriul Reginei Natalia

FILANTROPIA

Din viaţa spiţerilor

AUSTRO-UNGARIA

Toader şi Mărinda

MORŢI ŞI VII

Bucurescĭ 1 Decembre

SEPTAMANA

Evenimentul zileĭ în Germania este discursul pronunţat de Impĕratul Wilhelm la deschiderea comisiuneĭ şcolare. Suveranul german a dovedit încă o dată cât se înşelase lumea când credea că El nu este de cât militar cu ideĭ şi cu apucăturĭ rĕsboinice. Discursul sĕŭ este plin de adevĕrurĭ netăgăduite privitoare la modul de învĕţămint nu numaĭ în şcoalele germane dar şi în şcoalele în genere. Impĕratul critică aspru sistemul care constă a umplea memoria elevilor cu un nămol de cunoştinţe teoretice şi aşa zise clasice, lăsând la o parte creşterea tinerilor pentru viaţa practică şi cerinţele eĭ. „Trebue să creştem tinerĭ Germanĭ — a zis Impĕratul — iar nu tinerĭ Grecĭ şi Romanĭ. Trebue să dăm învĕţămîntuluĭ o bază naţională. Să începem maĭ întâĭ prin a cunoaşte casa noastră; când vom cunoaşte diferitele eĭ saloane şi camerele carĭ o compun, atuncĭ numaĭ să mergem la muzĕŭ şi să esaminăm ce este acolo. Maĭ înainte de toate să studiăm geografia, istoria patrieĭ noastre, să învĕţăm limba noastră."

Acest mare adevĕr îşĭ are valoarea sa nu numaĭ în Germania, ci pretutindenĭ, chiar la noĭ! Şi la noĭ programele sunt mult prea încărcate. Elevul iese cu crieriĭ plinĭ de tot felul de lucrurĭ inutile pe carĭ începe a le uita îndată ce intră în viaţa reală, pe când rĕmâne ignorent în multe alte lucrurĭ de care ar fi avut nevoie. Dar iniţiati va luĭ Wilhelm II în cestiunea reformeĭ învĕţământuluĭ este maĭ ales motivată prin consideraţiunĭ sociale şi politice. El voeşte să combată cosmopolitismul socialist prin o educaţiune maĭ practică a tinerimeĭ. Impĕratul voeşte ca şcoala să înceapă duelul cu democraţia socialistă, creând o tinerime cu ideĭ naţionaliste care să poată rezista la propaganda socialistă şi cosmopolită. Este foarte îndoios dacă tênĕrul Suveran va isbuti în opera sa reformătoare, dar faptul că El a luat o asemenea iniţiativă dovedeşte că El este un spirit observator şi o natură de elită.

*

Scisiunea ce s'a produs în partidul irlandez prin incidentul Parnell, ameninţă de a lua proporţiunĭ marĭ. Pretutindenĭ unde se prezentă Parnell se fac manifestaţiunĭ sgomotoase pentru saŭ contra. In or ce caz, această scisiune constitue un rĕŭ mare pentru cauza irlandeză, şi este de temut ca ea să nu'şĭ piarză tot tĕrîmul pe care îl câştigase în aniĭ din urmă prin alianţa cu liberaliĭ englezĭ.

Parnell, care se supranumise neîncoronatul Rege al Irlandeĭ, era singurul om care izbutise a grupa împrejurul sĕŭ toate puterile viĭ ale poporuluĭ irlandez.

Slăbirea autorităţeĭ sale poate deveni o lovitură de moarte pentru cauza Irlandeĭ.

*

La noĭ situaţiunea urmează a fi bolnăvicioasă. Nu este criză aparentă, dar există o stare de suferinţă şi de nesiguranţă care arată că criza este latentă şi nu aşteaptă de cât un prilej pentru a izbucni.

Guvernul dispune în adevĕr de o mică majoritate în Parlament, dar şi această majoritate se compune din elemente diverse carĭ, la un moment dat, se pot diviza. Chiar în grupul junimist ce reprezintă partea cea maĭ compactă a majorităţeĭ, se manifestă două curente, unul conservator, cel-l'alt cu apucăturĭ liberale. In grupul concentrat, uniĭ înclină pentru a urma alianţa cu junimiştiĭ, alţiĭ ar voi ca să se facă o apropiere cu liberaliĭ-conservatorĭ. Aceste curente se vor manifesta în curînd cu ocaziunea alegereĭ unuĭ deputat ce este a se face pentru vacanţa colegiuluĭ al II-lea de Ilfov.

*

Pe de altă parte se vorbeşte mult de o apropiere între liberaliĭ-naţionalĭ şi liberaliĭ-conservatorĭ, pentru a combate guvernul. Ne am exprimat deja opiniunea în privinţa uneĭ asemene coaliţiunĭ.

Nu credem însă ca dênsa să se facă aşa curênd, căcĭ contrastele între ambele tabere sunt încă prea marĭ şi Palatul dispune de prea multe unelte carĭ lucrează din rĕsputerĭ pentru a mănţine diviziunile şi a împiedeca elementele anti-palatiste de a întreprinde o luptă serioasă.

Dovadă este atitudinea în duoĭ perĭ pe care aŭ adoptat'o liberaliĭ-naţionalĭ faţă cu declaraţiunea de inconstituţionalism făcută în Cameră de Domnul Lascar Catargiu.

Inţelegerea se va face la urma urmelor, căcĭ numaĭ prin o coaliţiune se va putea rĕsturna colectivitatea palatistă, dar ea se va face numaĭ când vom fi maĭ aproape de alegerĭ. Pentru moment va fi numaĭ o colaboraţiune, un fel de *acţiune paralelă* care va face ca bilele liberalilor-naţionalĭ să se întâlnească în urnă cu acele ale liberalilor-conservatorĭ.

Nu e vorba, şi acest paralelizm va putea pricinui greutăţĭ guvernuluĭ. Vom avea o dovadă despre aceasta cu ocaziunea desbaterilor ce vor avea loc în privinţa respunsuluĭ la Mesagiŭ. Discuţiunea va fi de sigur foarte lungă şi se vor ivi incidente sgomotoase. După cum staŭ lucrurile, nu maĭ e îndoială că guvernul va ieşi învingĕtor din acest duel parlamentar în ce priveşte numĕrul voturilor, dar în Ţară, poziţiunea sa este din cele maĭ compromise, căcĭ lumea s'a săturat de intrigile palatiste şi de cabinete de anticameră şi cere ca guvernarea Ţăreĭ prin ea însăşĭ să devie odată o realitate.

Neagu.

TELEGRAME

AGRAM 30, Nomebrie.—Dieta. - Banul, care apără bugetul şi care vorbeşte de lipsa de lealitate a opoziţieĭ, care urmăreşte ideia de unire a tutulor popoarelor slave de sud, a invitat pe episcopul Stroismey ca să vie la Dietă să explice pentru ce a trimes la Kiev e depeşe în care cere bine-cuvîntarea cerească în favoarea unuĭ Stat care este cel maĭ mare inimic al catolicismuluĭ. Banul a adăogat că episcopul a lucrat contra proprieĭ sale religiunĭ.

BERLIN 30, Noembrie,— *Reichstag.* In discursul nouluĭ proect asupra impozituluĭ zahăruluĭ, D-nul Malzan, sub Secretar de Stat, a declarat că în 1889 spera încă să poată să aducă prin o convenţiune asupra zahăruluĭ desfiinţarea primelor, dar nu este posibil să fi făcut să se prevază că guvernul ar lucra eventual menite alt-fel de cât o face acum.

Reichstagul a aprobat în a doua şi a 3-a citire convenţiunea comercială cu Turcia; apoĭ s'a amânat până la 13 Ianuarie.

BUDA-PESTA 30, Noembrie.—Guvernul a depus convenţiunea de comerţ cu Egiptul.

Propunerile D-luĭ Polonyi de a numi în chestiunea fabricăriĭ armelor o anchetă parlamentară, a fost respinsă la apelul nominal cu 174 voturĭ contra 99. Camera a luat act de raportul ministruluĭ apărăriĭ în această chestiune şi a răspins cu o mare majoritate o altă propunere a D luĭ Polonyi pentru crearea uneĭ fabricĭ de arme; ea a luat asemenea act de rĕspunsul ministruluĭ la interpelarea opoziţieĭ în această privinţă.

PARIS 30 Noemvrie. — Comisiunea vămilor a primit toate taxele propuse de sub-Comitetul asupra maşinilor fixe şi locomobilelor, maşinilor instrumente, etc; Sub-Comitetul a mărit toate taxele propuse de guvern.

Nu este nicĭ o confirmaţiune oficială a incidentuluĭ din Tunis unde nişte mateloţĭ francezĭ ar fi strigat: jos Italia!

O nouă întrebare

Astă-zĭ avem un ministru titular la Culte şi instrucţiune publică.

Intrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12000 galbenĭ dăruiţĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresată Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti şi publicată în „Monitorul" cu Nr. 118?

Care este aşezĕmêntul de bine-facere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă asta-zĭ suma dăruită?

Memoriul Reginei Natalia

BELGRAD, 30 Noembre.—Scupcina a discutat în secret memoriul Regineĭ Natalia.

Propunerea liberalilor de a trimite memoriul uneĭ comisiunĭ a fost respins; liberaliĭ, afară de 3, aŭ părăsit atuncĭ sala.

Hotărîrea va fi comunicată mâine în şedinţă publică; această hotărîre spune că Scupcina, avênd in vedere lipsa uneĭ legĭ, care să reguleze raporturile dintre membriĭ familieĭ Regale, se declară incompetentă; va exprima numaĭ dorinţa ca guvernul în înţelegere cu Regenţa, să menţie prestigiul tronuluĭ şi să depărteze consecinţele supărătoare rezultând din conflictele dintre părinţiĭ Regeluĭ.

Nu este exact că există învoelĭ speciale între Regele Milan şi Regenţa. Constituţia formează pentru guvern o bază pentru chestiunile privitoare la casa regală.

Republica model

BERNA, 30 Noembre.— *Consiliul Naţional a aprobat cu 76 voturĭ contra 26 totalul legeĭ asupra extrădăriĭ, după ce a modificat cu o mare majoritate articolul 10 în următorul sens:* **Dacă tribunalul confederaţiuneĭ autoriseazā extrădarea pentru crime şi delicte de drept comun Consiliul Federal va pune Statuluĭ care cere extrădarea condiţiunea ca individul extrădat să nu fie nicĭ pedepsit nicĭ urmărit pentru actele saŭ opiniunile sale politice.**

Lupta Catolicilor din T.-Severin

Comunitatea catolică din T.-Severin este de maĭ mult timp în ceartă cu arhiepiscopul latin din Bucureştĭ, care voieşte să impue numaĭ decât autoritatea sa şi să sfărame autonomia aceleĭ comunităţĭ.

In una din nopţile trecute dispăru pe neştiute preotul comunităţeĭ Felix Martucci. Locuinţa luĭ se găsi încuiată, biserica asemenea ba încă, la aceasta din urmă găurile broaşteĭ eraŭ ţintuite.

Se zice că preotul a făcut aceasta în urma unuĭ ordin al arhiepiscopuluĭ din Bucureştĭ, care a voit să dea ultima lovitură comunităţeĭ. Mĕsura aceasta nu'ĭ va folosi însă Monsegnioruluĭ, căcĭ catoliciĭ din Severin sunt decişĭ a nu se supune şi a face ca ceremoniile lor religioase necesare ca: nunţĭ, botezurĭ, etc. să fie oficiate de preoţĭ românĭ.

Comitetul comunităţeĭ catolice din Severin a publicat o înştiinţare, prin care roagă pe membriĭ comunităţeĭ ca să fie linişţiţĭ şi asigură că va face totul pentru a apăra drepturile comunităţeĭ. La nevoe, va convoca o adunare generală în luna Ianuarie pentru a se lua o deciziune energică.

Austro-Ungaria

VIENA, 30 Noembrie. — Impĕratul a asistat cu maĭ mulţĭ generalĭ şi ofiţerĭ de Stat-major la experienţele nouluĭ cort german cu care deputaţiunea militară prusiană era însărcinată să-ĭ arate avantagiile. Experienţele aŭ ţinut o jumătate de oră.

Camera a aprobat legea contingentuluĭ din 1891.

Comisiunea sanitară a propus o serie de mĕsurĭ. Ministrul Instrucţiuneĭ publice a promis de a ţine seamă pe cât îĭ va fi posibil în privinţa reformelor apropiate de introdus în studiile medicale.

Rĕspunzênd la o interpelare a unuĭ deputat Ceh asupra cerinţelor pretinse exagerate în privinţa cunoştinţeĭ limbeĭ germane la examenele de voluntarĭ, ministrul apărăriĭ a declarat că în ţările slave aceste examene daŭ rezultatele cele maĭ satisfăcĕtoare; în Dalmaţia proporţia admişilor a fost de 100 la sută.

Raportul care motivează proiectele de tractat de comerţ cu Turcia şi Bulgaria zice că este greŭ de a preciza data când negocierile pendinte cu Turcia vor fi terminate; nu este de prevĕzut că tractatul turco-german va intra în vigoare înaintea primă-vereĭ anuluĭ 1891.

Filantropia

Trăim în ţara noastră, ne bucurăm de tot ce natura a putut dărui unuĭ popor plin de viaţă şi maĭ presus de toate de virtuţĭ patriarhale, care altă dată ca şi azĭ a ridicat atâta pofta străinilor şi cu toate acestea lipsa zilnică a majorităţeĭ neamuluĭ nostru este *deja* atât de simţită încât ceĭ carĭ aŭ, trebue, sub o formă saŭ alta, să ajute pe semeniĭ lor.

Mulţĭ or fi meritând să fie ajutaţĭ, dar ceĭ carĭ aŭ dreptul în rândul întâiŭ, sunt copiĭ săraciilor,

Inimĭ generoase s'aŭ gândit de maĭ mulţĭ anĭ la eĭ şi cu o stăruinţă şi sacrificiĭ pe cât de marĭ pe atât de laudabile, aŭ ajutat pe aceştĭ desmoşteniţĭ. Să înşirăm oare aci numele acestor generoşĭ, cum sunt membriĭ *Clubuluĭ Tinerimea*, aceĭ aĭ *Societăţiĭ Tinerimea Română* şi altele? Ar fi de prisos; faptele bune Româniĭ aŭ obiceiul d'a le ascunde şi păstra pentru eĭ. Totuşĭ nu putem trece sub tăcere mişcarea filantropică ce se produce de la o vreme încoace în şcoli, carĭ pe lângă binele făcut şi simţit imediat, maĭ aŭ şi darul d'a sădi în inimile generaţiilor tinere sĕmênţa iubireĭ aproapeluĭ.

Un exemplu din multele pe care le cunoaştem este, credem, maĭ mult ca îndestulător.

La 1 Ianuarie 1888, profesoriĭ şi profesoarele Externatuluĭ secundar de fete din Bucureştĭ Nr. 1 s'aŭ constituit în societate cu scopul de a ajuta pe elevele sărace, dându-le îmbrăcăminte şi cărţĭ. Cu toată modestia membrilor societăţeĭ, d'a face lucrurile pe sub ascuns, câţĭ-va prietinĭ aĭ săracilor aŭ aflat şi aŭ cerut să li se facă onoarea d'a lua şi eĭ parte la această plăcută sarcină şi d'atuncĭ fetiţele sărace aŭ maĭ mulţĭ protectorĭ.

Iată acum ce a putut face această mică societate, dar mare prin pilda ce dă celor-l'alţĭ.

a) In Ianuarie 1889, s'a cumpĕrat cu suma de 30 leĭ, o haină de iarnă uneĭ eleve sărace din cl. IV, care era în acelaş timp şi cea maĭ bună.

b) In Iunie al aceluiaşĭ an, s'a cumpĕrat cu suma de 15 leĭ, treĭ şorţurĭ negre la 3 eleve sărace: una din cl. I şi 2 din cl. IV spre a putea fi îmbrăcate curat de examenul general.

c) In Ianuarie 1890, s'a cheltuit suma de 45 leĭ, pentru cumpĕrarea la 4 eleve, materie de câte 8 şi jum. coţĭ pentru câte o rochie; pentru cumpĕrarea a 2 perechĭ ciorapĭ, una broboadă, un şorţ şi altele.

d) In Februarie, s'a cheltuisuma de 63 leĭ, banĭ 50, pentru cumpĕrarea a două bucăţĭ madipolon şi alte obiecte trebuincioase la maĭ multe eleve sărace.

e) In Maiŭ, s'a cheltuit 40 de leĭ pentru imprimarea uneĭ condice à-souche de recepise, pentru încasarea miselor.

f) La finele luĭ Maiŭ acelaşĭ an, s'a cheltuit suma de 60 leĭ, pentru cumpĕrarea a patru perechĭ de ghete, şorţurĭ şi rochiĭ pentru examenul general.

g) In Septembrie a. c., s'a cheltuit suma de 58 leĭ, banĭ 5, pentru cumpĕrarea cărţilor necesare la 4 eleve sărace.

h) In Noemvrie curent, s'a cheltuit leĭ 60, pentru cumpărarea câtor-va haine de iarnă la câteva eleve, şi altele pe care noĭ nu le-am putut afla.

Acum însă, cotizatoriĭ vor să întindă maĭ mult cercul activităţeĭ lor, pentru care scop aŭ şi ales pe uniĭ din colegiĭ lor spre a formula un proect de statute.

Felicitându'ĭ şi mulţămindu-le în numele săracilor, nu putem termina aceste puţine rîndurĭ fără a ruga pe toţĭ Româniĭ ca să'şĭ dea mâna spre a ajuta pe ceĭ săracĭ, maĭ cu seamă pe copiĭ, căcĭ la ce ar maĭ folosi strădania noastră de azĭ, dacă mâine se vor folosi străiniĭ de ea, noĭ ne avînd cine ne moşteni.

Toţĭ străiniĭ carĭ trăesc printre noĭ s'ajut şi se susţin. Nemţiĭ însă 'ĭ întrec prin solidaritatea ce 'ĭ leagă. Noĭ Româniĭ trebue dar să fim maĭ presus de toţĭ.

Inconstitutionalizm monarhic

ROMA 30, Noembrie. — D-nul Imbriani a anunţat la Cameră o interpelare asupra inconstituţionalităţeĭ procedeuluĭ întrebuinţat pentru a face să iasă D nul Seismit Doda din cabinet şi asupra retrageriĭ neaşteptate a D-luĭ Giolliti.

D-nul Crispi va rĕspunde peste 8 zile.

CRONICA

Din Viata Spiterilor

Ah! ce viaţă bună
Ce ferice traĭ,
Petrecĭ în spiţerie
Orĭ câta î afă aĭ!
Tzb...

Muşteriĭ când vin nu te lasă 'n pace
Unul cere una, altul gură face
Ba *plămadă verde*1), *picăturĭ de poftă*2).
Uniĭ spun maĭ tare, a ţiĭ maĭ pe şoptă
'Ţĭ spun la ureche, că *sufăr de boală*,
Ca l'a zis o babă să'şĭ ieie o oală,
Şi să pună înuntru, *floare de lemn sfînt*3),
Care creşte numaĭ în vremurĭ de vînt!
Ba cel alt 'ţĭ cere *ceaiŭ de paparoane*4)
Cică 'ĭ bun de tuse, ba şi de *tăóne*5)
Că face minunĭ de bun ce e, maică!
Cu *busuioc roşu*6) şi cu *ciropoaică*7)
Nu te lasă 'n pace,— *Făină de in*8)
Doara trece o leacă: *Prafurĭ de venin*9)
Inc'o clipă intră, ş'auzĭ: *muşeţel*10)
*Alifie albă*11) m'a rupt un căţel.
—*Prafurĭ de nimica*12) pentru ochi's bune?
—Bune! bune maică, bune de minune!
Adă numaĭ baniĭ, şi ţi'l daŭ indată.
N'apucĭ să zicĭ vorba, altul se arată
Ingâmfat şi 'ţĭ strigă: *Ia dămĭ gârţêrin*13)
Pudră d'un ban albă şi *apă de crin*14)
Ba *daltea*15) şi 'n sticlă să'mĭ daĭ *cartifel*16),
*Caprele*17) 'ţĭ cere *Ţirat*18) che *calomel*11)
Ceaiŭ de *ismă creaţă*20) altul iar îţĭ cere
Toată ziua umbli, nu staĭ pe picere,
*Magheran*21), *arnică*22 ş'apoĭ *miĭ de florĭ*23)
*Lapte de cucoană*24) 'ţĭ trec prin mânĭ fiori.
*Dicolon*25) *ţifelnic*26) *oţet de armată*27)
Nu maĭ aĭ astâmpăr Dumnezeŭ să'l bată.
Ba iar *Salamare*28, *nalba, talion*29)
*Ceaĭ de piatră*30), *mană* şi cu *chimion*
*Idofor*31 şi *vată, floare de pelin*,
Is bolnav de friguri, un praf de chinin.
*Uun(t) de ceapă*32) *mac, miercurica*33) mamă.
Da ia dă'mĭ şi mie *de vr'o zece scamă*.
Une-orĭ maĭ vine altul m ĭ s m ţ
N'apucĭ două zice: *Unt de călăreţ*34)
Pomadă de dafin, ceai de romoniţă,
Şofran, rinzişoară, 35) şi *limbricarniţă* 36)
Dicoft, 37) *muşătoae* 38) şi *un mĕr amar* 39)
Hoffmann-cep 40) şi *tatin* 41. orĭ *inibahar*
Alţiĭ 'n ntru intră şi cer,—*Element* 42)
Unt de rîmă. 43) *nix*, 44) *oţet de regiment* 45)
Trementin 46) şi *balsam* 47) mestecat c'arnică
Bergamot, 48) *concrenă*, 49) *unt de levănţică* 50)
Alifie neagră. Cherem sepen ir 51)!
Unguru'ţi cere: *'Ştalo Tätu jir* 52)
Miluten 53) mit *ţicuten*, 54) *salàvi* 55) ghib hir
Ghiventhum altaee 56) *brus-the* 57) bitte mir!
Auz jidănimea cum cere şi latră
Par'că sunt la havră ca ţigani'n şatră.
Dres de ziuă este? 58) *Miros rosmarin?* 59)
Dar limba vecinii, 60) *apă mavrodin?* 61)
Ce-va, ce-va de staĭ, iară da-mi *popas*, 62)
Cu capii ăştia nu scapĭ de necaz,
Ochi de rac, 63) *xanto*, 64) afto che *calavrez* 65)
Magiun 66) şi *scumpie*, 67) *apă de orez* 68)
N'apucĭ de eĭ bine să te mântueştĭ
Iată ş'o cocoană Să stee o pofteşti,
Ş'o întrebĭ de'ĭ bolnavă, orĭ ce-va o doare?
Pe loc cuconţa se scoală in picioare
Şi cătându-ţi galeş, spune suspinând:
C'o măsea o doare, şi cât de curînd
Să-ĭ daŭ *teperină*, 69) ca s'o ia pe loc
Căcĭ zĕŭ, nu maĭ poate; ar mânca şi foc.
Ce mĕ'nveţĭ pe mine, Domnule Spiţer?
Bună o fi oare coaja de stejer?
Colea la lingurică, ştiĭ, aşa m'apasă
De par'că se rupe, zĕŭ aşa mĕ'ndeasă,
Şi tare mĕ doare, de chiar mĕ sfîrşeşte
De ierĭ ne venîră, căcĭ mâncarăm peşte
Mie şi nevestiĭ şi la copii chiară.
Eĭ aŭ stat p'în casă, eŭ plecaĭ p'afară
Şi aia se vede că eŭ am răcit.
Ooff! iar mĕ doare! of! m'a prăpădit
Scene de aceste se repet mereŭ
Pan'la zece ceasurĭ, când, atuncĭ şi eŭ
Mĕ duc în odae să mĕ odihnesc.
Aţipesc o leacă, iar se grămădesc
Pân la unsprezece, când se inchide uşa
Nu maĭ vine nimenĭ şi pot zice, acuşa:
Să mĕ culc să trag două aghioase
Pân la ziua albă, d'alea neîntoarse.
Aşa...! Dormĭ o leacă, ş'auzi clopoţelu
Sfîrrrrr la ureche, iar cu *muşeţelu*,
Muştar, mac şi *ismă* şi *amoniac*,
A leşinat unu, veni-i'ar de hac!
Şi una şi alta, ş'apoĭ câte! câte!
De 'ţi vine la urmă curat lehamite
Nu te lasă in pace nicĭ să dormĭ măcar,
Lasă'i să plesnească! căci nu's aĭ meĭ doar!

Mihaĭ Spiţeru.

1) Pomadă verde. 2) Licoarea luĭ Hoffmann. 3) Floare de guajac. 4) Florĭ de mac roşu. 5) un fel de durerĭ provocate de tuse, aşa le zice în unele părţĭ Brăila) poporul 6) Herba Basilicĭ 7) sirop de cojĭ de mac (de roscove). 8) Seminţă de in pisată. 9) Prafurĭ purgative. 10) romăniţă, chamomila 11) alifie simplă, vaselină 12) sulfat de zinc. 13) Glicerina. 14) apă de florĭ de portocale. 15) alifie galbenă de nalbă. 16) acid fenic. 17) Greciĭ. 18) Plastor de diahylon întins pe pânză. 19) calomel, un praf alb preparat cu argint viŭ. 20) ismă cu foĭ creţe. 21) Maghiran. 22) arnica, o plantă. 23) un ceaiŭ amestecat din maĭ multe plante, speciĭ pectorale. 24) Un liquid cu care daŭ femeile pe obraz să se facă albe. 25) Eau de Cologne. 26) Acid fenic. 27) Oţet aromatic, 28) Sare amară. 29) Plastor de diahylon. 30) Muşchĭ, muşchĭ de piatră 31) Iodoform. 32) Sirop de ceapă de mare 33) alifi mercurială 34) alifie mercurială maĭ tare. 35) Rădăcină iute. 36) Prafurĭ contra limbricilor la copiĭ. 37) Amestecătură de maĭ multe rădăcinĭ şi lemne medicinale, speciĭ de lemne. 38) piatră acră pisată. 39) Fruct, în forma mĕrulvi, de colacyntide 40) Licoarea luĭ Hoffmann 41) Tătinească rădăcină. 42) Liniment cu amoniac. 43) oleŭ de măselariţă, o plantă 44) sulfat de zinc. 45) Oţet aromatic. 46) Terebentină 47) tinctură balsamică. 48) oleŭ de bergamot. 49) Cold-cream, alifie de spermanţetă. 50) Unt de florĭ de lavendulă. 51) Te rog dă'mĭ alifie (pe ungureşte) pentru cap 52) alifie mercurială pentru insecte. 53) Molotru, melilot, plastor. 54) plastor de cucută. 55) jaleş, salvia. 56) unguentum altaee latineşte, alifie galbenă de nalbă. 57) ceaiŭ de pept. 58) alifie cu un praf alb care dacă se dă pe obraz boeşte obrazul alb. 59) Unt de florĭ de rosmarin. 60) o plantă scolopendriu. 61) apă pentru durere de ochĭ, colyr galben. 62) Sabadila, o seminţă care se ferbe cu oţet şi se spală copii pe cap pentru insecte 63) ochĭ de rac, cretă. 64) scimă (pe greceşte). 65) alifie cu un praf roşu de mercuriŭ 66) un fel de magiun de prune pentru purgaţie. 67) o plantă, cu care se spală rănile fiind feartă planta în apă 68) apă de dat pe obraz pentru a se sulemeni. 69) antipirină.

Informaţiunĭ

S'a cerut Camereĭ un credit de 11,750,000 leĭ pentru cumpărarea a 1100 vagoane de marfă, 120 pentru pasagerĭ şi 50 maşinĭ necesare căilor ferate în exploatare şi alte 500 vagoane şi 15 maşinĭ pentru transportul materialuluĭ construcţieĭ poduluĭ peste Dunăre.

Un consiliŭ de miniştri se va ţine astă-seară la orele 9 şi jum. la Ministerul de Interne. Intre alte cestiunĭ se va fixa şi zilele în carĭ se vor face alegerile pentru scaunele de senatorĭ şi deputaţĭ, declarate vacante.

O bucurie pentru Săracĭ.

Ministrul domeniilor a prezintat un proiect de lege prin care cere că pentru trecerea pe podurile Statuluĭ, pe căile naţionale, nu se va maĭ percepe nicĭ o taxă pe viitor.

Taxele ce se percep astă-zĭ la asemenea podurĭ, în virtutea contractelor existente, vor continua numaĭ până la expirarea acelor contracte.

Dacă ar da D-zeŭ să treacă ar fi în adevĕr o minune.

In sfîrşit d. Ghermani a ţinut seama de protestul nostru şi a cerut Camereĭ ca din venitul Caseĭ de depunerĭ 12,000 leĭ să fie daţĭ gratificaţie funcţionarilor eĭ, prezinţĭ azĭ în serviciŭ.

Ministerul lucrărilor publice a cumpărat casele Brătăşanu din strada Academieĭ Nr. 28 cum şi casele unde se află batalionul sergenţilor de oraş, cu suma de 170 miĭ de leĭ, spre a construi un local al ministeruluĭ.

D-nul Senator T. Geani a cerut birouluĭ Senatuluĭ să'ĭ pue la dispoziţie dosarele alegerilor comunale din Bucureştĭ, Brăila, Iaşĭ, Târgovişte şi Călăraşĭ spre a'şĭ desvolta interpelarea anunţată Guvernuluĭ.

Secţiunile Camereĭ s'aŭ ocupat ierĭ între altele şi cu chestiunea recunoştereĭ societăţeĭ studenţilor în medicină ca persoană juridică.

In secţia 5-a, d. George Tocilescu, profesor universitar, a combătut cu cea maĭ mare înverşunare proiectul acesta, pe motivul că studenţiĭ se ţin de agitaţiĭ şi neorânduelĭ.

Din această cauză şi de oare-ce şi alţiĭ sunt de această părere, secţiunea a 5-a a respins proiectul de lege.

Tablourile pentru gracierile carĭ se vor face de sĕrbătorĭ aŭ fost stabilite de către direcţia Penitenciarelor.

Ele aŭ fost trimese procurorilor generalĭ de la cele 4 curţĭ de Apel din ţară şi d-niĭ Procurorĭ generalĭ respectivĭ împreună cu d-nul Director general al Penitenciarelor, le vor stabili.

Unul dintre tineriĭ noştri compatrioţĭ, D-nul Mihail Mirinescu a trecut cu un deplin succes doctoratul în medicină înaintea Juriuluĭ facultăţeĭ din Paris.

Subiectul ales pentru această solemnitate a fost *Poliadenita periferică la copiĭ tuberculoşĭ*.

Felicitând pe noul medic nu putem de cât să ne bucurăm de succesul sĕŭ.

Preţul cerealelor în portul Brăila, pe ziua de 29 Noembre 1890:

Grâŭ,	de libre	54 3/4	leĭ	11,50	hect
„	„	57 1/2	„	12,87 1/2	„
„	„	59 1/2	„	12,65	„
Porumb,	„	49	„	7,40	„
„	„	57	„	7,90	„
„	„	61 3/4	„	8 80	„
Orz	„	49	„	7,40	„
„	„	49 1/2	„	7,60	„
Secară	„	49 1/2	„	7,50	„
„	„	51	„	8,17 1/2	„

Ni se reclamă de D. Săvescu, locuitor în calea Dorobanţilor Nr. 20, că aseară, în lipsa D-sale d'acasă, D-na Săvescu a trimis servitoarea ce o aŭ pe la orele 4 jum. să cumpere ceva de la băcănie. Zbiriĭ poliţieneştĭ dela Secţia din strada Primăvereĭ aŭ eşit înaintea eĭ, luând'o cu forţa şi ducênd'o la secţie unde aŭ bătut'o, astfel că i s'a umflat capul.

Tocmaĭ pe la 11 ore noaptea, după ce a purtat'o din Secţie în Secţie, D. Inspector Şuţu, cercetând cazul şi vĕzênd că nu era de cât un fel de başbuzicie a subalternilor sĕĭ, i-a dat drumul.

Azĭ, D. Săvescu mergênd să cerceteze cauzele arestăreĭ servitoareĭ sale precum şi motivele carĭ aŭ îndreptăţit pe D. comisar respectiv d'a o bate, D. Aricescu, Comisarul, l'a rĕspuns că aşa vrea aşa face.

Recomandăm D-luĭ Colonel Algiu pe acest bătăuş de servitorĭ spre a'ĭ da recompensa ce merită.

Marţĭ, 4 Decembre 1890 va avea loc în Noul Palat al Ateneuluĭ, un *Mare concert* dat de Alfred Grünfeld pianistul M. S. Impĕratuluĭ Austrieĭ şi al Impĕratuluĭ Germanieĭ, avînd următorul program: 1. a) *Haydn*, Variations F. moll.— b) *Beethoven*, Sonate E. moll. Op. 90 (Allegro, Allegretto). —2. a) *Brahms*, Rhapsodie No. 1. b) *Schumann*, Romance. c) *Gluck-Saint-Saëns*, Caprice sur un thème d'Alceste. 3. *Schumann*, Kreisleriana.— 4. a) *Chopin*, Op. 40 Polonaise E. moll. b) Deux Etudes F. moll, As dur. c) Op 67 Mazurka A. moll. d) *Grunfeld*, Gavotte. e) Petite Sérénade. f) Danses hongroises (Transcription).

Teatrul Naţional, Vinerĭ 30 Noembrie. **Voevodul Ţiganilor.**

Opticopul Plastic deschis în fie-care zi de la orele 10 dimineaţa până la 10 seara. De vĕzut *Austria, Franţa, Spania* etc.

Ştirĭ Telegrafice

Vagonul în care se afla d-l Parnell care se ducea la Cork, a fost atacat de către mulţimea armată cu bastoane.

La Cork, d-l Parnell a avut o primire entuziastă şi a declarat că e hotărît a conserva direcţiunea partiduluĭ.

VIENA 30 Noemvrie.— Camera-Guvernul a prezentat un proiect de lege prin care cere autorizaţia de a continua tratamentul mărfurilor bulgare pe piciorul naţiuneĭ celeĭ maĭ favorisate peste 31 Decembre 1890.

El a cerut în acelaşĭ timp autorisaţia de a prelungi cu un an convenţia provizorie actuală cu Turcia.

Vasile Alexandri

Toader şi Mărinda

In satul M. de pe malul Siretuluĭ, era un biet copil ca de vr'o 18 anĭ, fără mamă, fără tată, fără nicĭ o rudă care să fi avut cea maĭ mică grije de el; acest băet se numea Toader, şi slujea de văcar satuluĭ; toată ziua el o petrecea pe câmpurĭ cu vitele, ce ducea la păscut, şi seara când se întorcea în sat, sĕrmanul copil se culca pe unde putea; când într'un coşar, când într'un zemnic părăsit, când subt un copac; căcĭ n'avea nicĭ masă nicĭ casă.

Cum se mija de ziuă, Toader se scula de grabă; şi arunca sucmanul pe umere şi se ducea în câmp cu fluerul la gură, şi cu măciuca sub subsuoară; acolo, după ce da vitele la iarbă, el se întindea la pământ şi cânta din fluer câte cântice ştiea; acest era tot traiul luĭ; singur, şi era singur, toată ziua şi toată noaptea, pentru că nicĭ un flăcăŭ din sat nu voia să se amestece cu dênsul; saŭ de şi se apropia vre unul de el, o făcea numaĭ pentru ca să'l ia în rîs; la horă nimenĭ nu'l îndemna să intre în joc, şi m'car că era cel maĭ frumos dintre toţĭ flăcăiĭ, nicĭ o fată nu se uita la el, pentru că era sărac, pentru că n'avea cămaşe cu altiţe şi pălărie cu mărgele.

Intr'o zi de primăvară, cum sta Toader culcat pe iarbă, iată că vede-o fată fugind către el, şi după dênsa o vacă neagră ce o alunga; cât pe ce era să o ajungă pe biata copilă, cât pe ce era să o iee în coarne, când Toader, sărind într'o clipală, se aruncă cu măciuca înaintea vaceĭ, şi o isbeşte atât de tare în frunte, în cât pe loc a picat ameţită jos.

Sărmana fetică era maĭ moartă de frică, inima ĭ se bătea în piept, ca când voia să'ĭ rupă şi de abia se putea rĕsufla; Toader alergă iute la un părâŭ aproape, aduse apă rece în pumnĭ şi'ĭ stropi fruntea; încet, încet copila se linişti şi îşĭ veni în simţirĭ.

In vremea asta Toader se uită la ea, cum era culcată pe iarbă, şi simţi de o dată că se turbură, şi că i se bătea şi luĭ inima maĭ tare de cât altă dată; nu se putea dumeri el ce era pricina; însă nu'şĭ putea întoarce ochiĭ de la dênsa şi din vreme în vreme, îĭ vinea să ofteze fără voe. Avea dreptate să se turbure bietul Toader, pentru că Mărinda (aşa se numia copila) era cea maĭ frumoasă fată din sat: ea avea şeĭ-sprezece anĭ, părul negru ca pana corbuluĭ şi faţa albă ca omătul; guriţa mică, şi ochiĭ marĭ plinĭ de foc; ea maĭ avea şi un trup mlădios ca o salcie, glasul dulce ca un glas de păsărică, şi când se împodobea Duminica cu florĭ pe cap, cu salbă la gât, cu cătrinţe noue, şi cu cămaşe subţire cusută cu altiţe de fir, toate fetile se făceaŭ slute de ciudă, şi toţĭ flăcăiĭ îĭ sărea în cale pentru ca să şuguească cu ea... Dar când Mărinda juca la horă, moşnegiĭ 'şĭ trăgea barbele privind la dênsa, babele o săruta care de care, ear flăcăiĭ se apuca la bătae, pentru că Mărinda juca şi cu trupul şi cu inima, şi nicĭ nu se cunoştea locul unde călca piciorul eĭ... Avea dar dreptate Toader să nu'şĭ poată întoarce ochiĭ de la dênsa.

—Cum 'ţi'ĭ, Mărindo?... aŭ zis el peste puţin.

Se uită la el cu nişte ochĭ ce'l pătrunseră la inimă, şi'ĭ rĕspunsă...

—Maĭbine acum Toadere... slavă Domnuluĭ c'aĭ sărit de m'aĭ scăpat, că de nu eraĭ pe aicĭ, acum aşĭ fi moartă.

—Să ferească Dumnezeŭ! strigă Toader, oţerindu-se; maĭ bine să mor eŭ, tot nu's de vr'o treabă; un biet văcar fără tată, fără mamă... Dar tu, Mărindo, tu aĭ neamurĭ, pe tine te iubesc toţĭ săteniĭ.... Mânĭ, poimânĭ, te 'ĭ mărita... te-ĭ mărita.

— Nu vreŭ să mă mărit aşa de grabă, şi măcar că pân'acum m'aŭ cerut mulţĭ dar nu m'aŭ îndemnat inima s'aleg pe nicĭ unul din eĭ.

— Nicĭ măcar pe Ion Giurca?.. Intrebă Toader.—Ioan Giurca? Şi cine 'ĭ Ioan Giurca, de mĕ intrebĭ de el ca când ar fi Ştefan Vodă? Pentru că are maĭ multe oĭ şi maĭ mulţĭ boĭ de câţĭ alţiĭ, socoţĭ, socoţĭ că numaĭ de cât trebuie să'l ieŭ de bărbat?..

—D'apoĭ, el s'aŭ lăudat că 'ţĭ este drag, şi că n'are de cât să te cee, pentru ca să mergĭ după dînsul.

— Minciunĭ aŭ spus... Minciunĭ aŭ spus... Ioan Giurcă 'ĭ obraznic, un ticălos, un mincinos.

Zicênd aceste copila se sculă în picioare de mânie şi ochiĭ ĭ se umpluseră de lacrimĭ.. Toader, cu bucuria în faţă, se apropiasă de dînsa, o luă de mâne şi căută să o împace; după puţină vreme fata începu a ride, şi toate fură uitate. Ceasurile trec repezĭ între doĭ tinerĭ, când încep a simţi oare ce, unul pentru altul; şi se vede că Mărinda şi Toader avea multe taine a 'şĭ spune, pentru că maĭ se făcuse noapte când eĭ se întoarseră în sat.

A doa zi, Mărinda se trezi cu poftă de a culege florĭ, şi se porni îndată în câmp, dar nu ştiŭ cum se rătăci, că se pomeni iară lângă Toader şi în urmare iară înoptase când aŭ apucat amêndoĭ drumul spre sat.

A treia zi Mărinda 'şĭ aduse aminte că în oare-care loc, îşĭ prăpădise un cercel şi alergă îndată ca să'l găsească; însă nezărindu'l nicăerĭ îĭ veni în cap,

---

FOIŢA ZIARULUI „ADEVERUL“. 26

Charles Morouvel

MORŢI ŞI VII

BUNICA

XV

Lupta pentru viaţă

— Foarte uşor, dupe cum aĭ să poţĭ vedea chiar d-ta... citind scrisoarea sa!

— Asta'ĭ o violaţie!

— Aĭ scrupulĭ?

— Dar!

— Cu scrupulĭ nu ajungĭ nicĭ o dată la nimic, îţĭ spun eŭ.

— E ştiut lucru.

— Leapădă'te dar d'ale d-tale, dacă maĭ aĭ. Cine vrea să'şĭ ajungă scopul nu se uită la mijloace. Ş'apoĭ, mi se pare că te cunosc cum îmĭ cunosc fundul buzunaruluĭ. Conştiinţa d-tale nu te ar putea opri. Fă ca servitorul d-tale. Citeşte.

Vaunoise nu se codi.

Se roşi puţin.

Era gentilom şi se purta ca un laheŭ.

Dupa ce sfârşi, contele strânse la loc scrisoarea şi'o 'napoiă doctoruluĭ.

— Ce zicĭ de scrisoarea asta? intrebă Campayrol.

— Dar d-ta ce zicĭ?

— Eŭ zic că dacă o voiŭ da omuluĭ nostru poţĭ să'ţĭ ieĭ adio de la speranţa d-tale. El o să rabie, după cum îl sfătueşte mititica asta, care vorbeşte cu multă judecată. Maĭ târziŭ corespondenţa se va stabili şi locul nu va maĭ putea fi luat.

— Dacă'ĭ aşa, îmĭ pare rĕŭ că nu l'am lăsat pe Dambert unde l'am găsit. Avea şanse multe ca să rĕmâe acolo! zise Vaunoise resemnat.

— A! ce dracu! scumpe conte.

— Nu ziceaĭ d-ta?...

— Trebue să fiĭ milos, saperbleure!

— Dar proverbul d-tale: cine vrea să'şĭ ajungă scopul...

— Nu se uită la mijloace?

— Da.

— Maĭ e şi alt ceva.

— Nu ştiŭ să fie.

— Aşa de sărac eştĭ în resurse? Maĭ întâĭ scrisoarea asta poate să nu fie dată.

— Adevĕrat.

— Apoĭ, poate să fie înlocuită.

— Cum?

— Printr'o alta, sarpejeu!

Contele încruntă sprânceana.

— Maĭ întâĭ ar trebui scrisă, zise el cu scârbă. Asta'ĭ un falş în toată puterea cuvântuluĭ.. Şi afară de aceasta ne-ar trebui confidenţĭ... complicĭ!

— Unu singur, zise Campayrol.

— Cine?

— Eŭ.

— Aĭ putea d-ta?

— Citeşte, zise maiorul cu o linişte perfectă.

Vaunoise luă o scrisoare mult maĭ scurtă de cât cea-l'altă şi o citi cu sfială.

Insă cum îĭ picară ochiĭ pe linia d'întâĭ încremeni. Nu era cu putinţă a se vedea cea maĭ mică deosebire intre cele două scrierĭ.

Iacă ce era scris într'a doua:

„Scumpe George,

„M'am gîndit mult de la intâlnirea noastră din urmă. Trebue să te fi supĕrat refuzul meŭ d'a te urma. Puteam să fac alt-fel să fiŭ jertfesc fără nicĭ un folos puţina onoare ce 'mĭ aĭ maĭ lăsat în ochiĭ lumiĭ?

„Vaĭ! Cu cât mĕ gîndesc maĭ mult cu atât maĭ mult pricep că totul ne opreşte de a ne maĭ vedea, cel puţin pentru multă vreme. Poate că viitorul ne păstrează zile maĭ bune. Prezentul mĕ desnădăjdueşte însă.

„Ducesa 'ĭ bună pentru mine. Ca s'o părăsesc ar fi să trâsc în noroĭ numele ce port, să plătesc cu o ingratitudine neagră bună-voinţa eĭ şi iertarea eĭ. Şi eŭ nu mĕ simt în stare s'o fac.

„Adio, scumpe George, arde scrisoarea mea. Te ştiŭ om de inimă şi de onoare. Să avem puterea să ne uităm visul nostru aştêptând zile de libertate carĭ vor veni poate.

„A ta prietină nenorocită,

„B...“

Vaunoise aprobă cu un semn din cap. Maiorul zise:

— Ce zicĭ? Aşa'ĭ că e bine ticluită? Aşa'ĭ că poate s'aducă ruptoarea? Poate cine-va face să se simtă maĭ bine că dacă te gândeştĭ bine capriciul se stinge şi că ceea ce a fost luat drept iubire, nu era de cât numaĭ suprindere a simţurilor? Vorba visul nostru nu arată distanţa care nu poate fi sărită? Efectul scrisoriĭ acesteia nu trebue să provoace o explozie de mânie în amorezatul acesta subaltern căruia i se vorbeşte verde? Eştĭ om de onoare; scrie d-ra de Charnay. Nu însemnează asta: Mi aĭ făcut destul rĕŭ... Eram o copilă. Renunţă de bună voe la mine. Ar fi o infamie ca să te foloseştĭ de drepturĭ pe carĭ am putut să ţi le daŭ şi de un cuvînt angajat cu uşurinţă. Dacă aĭ inimă, înapoiază'mĭ cuvîntul!

— Ah! eŭ nu credeam să aĭ atâtea merite şi eştĭ baş-meşter! zise Vaunoise uimit.

— Aĭ să vezĭ şi altele, saquerbleure! dar cu o condiţie, scumpe domnule! zise maiorul.

— A! este o condiţie? zise contele cu rĕceală.

— Negreşit. D-ta recunoştĭ meritul şi nu greşeştĭ. Dacă n'aş fi eŭ, cutez s'o spun, n'aĭ ieşi nicĭ-odată din încurcătură. Este firesc ca să profit.

— Credeam că...

—...ne invoiserăm despre sumă? isprăvĭ maiorul.

— Adevĕrat.

— O bajocură, scumpe domnule, ceva cu totul de rîs, ceva despre un plan în vînt, fără consistenţă. Insă acum planul acesta la corp.. influenţa mea creşte... am cules informaţiile care'mĭ trebuiaŭ şi iacă ce am venit să'ţĭ spun.

— Te ascult.

— Eştĭ ruinat... cu desăvîrşire.

— Aşa e. Apoĭ?

— Averea care trebue să'ĭ vie domnişoareĭ de Charnay este princiară, monumentală...

— Nu te intrerupe.

— Ca să te faci s'o dobândeştĭ, trebue o dibăcie uimitoare. Nu poţĭ tăgăduĭ?

— Nicĭ de cum.

— Bine. Ce e un venit de două-zecĭ de miĭ de francĭ rupt din averea aceasta? O bagatelă?

— Voeştĭ venitul acesta?

— Dacă reuşim, da.

— E cuvîntul d-tale din urmă?

— Şi chiar mĕ socotesc prea modest. Aşa, fiind-că ţiŭ ca să câştig acele două-zecĭ de miĭ, să mĕ laşĭ să fac cum ştiŭ eŭ... Iţĭ zic dar acum la rîndul meŭ: — D-ta orĭ-ce veĭ face numaĭ cum te voiŭ învĕţa eŭ veĭ face... M'am săturat cu sărăcia, aş putea zice cu mizeria. Increde-te în mine. Eŭ îţĭ voiŭ da arme... încă bune arme... Nu'ţĭ garantez succesul... Sper numaĭ. Şi asta'ĭ mult. Consimţĭ?

— De vreme ce trebue!

— Să nu te căeştĭ pe urmă, saperlipopette! Eŭ nu te silesc... însă vreaŭ să am o garanţie...

(Va urma).

să meargă să întrebe de el pe Toadér. Toader nu găsise cercelul şi propuse Mărindeĭ să'l caute amîndoĭ pe câmp... Eĭ 'l aŭ căutat atât de mult, în cât se făcusă iar sară, când aŭ fost ca să vie acasă. Aşa în toate zilele, Toader şi Mărinda găsia pricinĭ de a se întâlni. Cât era eĭ de fericiţĭ atuncĭ; cu câtă dragoste se uitaŭ unul la altul, cu câtă plăcere Mărinda asculta pe Toader cîntînd din fluer doina de la munte... Amîndoĭ era aşa de pătrunşĭ de mulţumirea ce gusta, că nicĭ nu gîndeaŭ la vremea viitoare; nu gîndea că nimic în lume nu e maĭ nestatornic ca norocul!... Intr'o zi Ioan Giurcă, unul din fruntaşiĭ satuluĭ, care de mult căuta să se însoare cu Mărinda, o zări pe aceasta împreună cu Toader şi îndată aŭ alergat în sat de aŭ înştiinţat pe părinţiĭ fetiĭ.

„Veniţĭ, le zicea el, de vedeţĭ pe Mărinda cea cu minte cum se drăgosteşte. cu văcaru satuluĭ, ea, care se fudulea cu ceĭ laltĭ flăcăĭ.

Părinţiĭ Mărindeĭ împreună cu vr'o câţĭ-va bĕtrânĭ săteni, călăuziţĭ de Giurca, aŭ alergat cu grabă şi aŭ vĕzut în adevĕr pe copilă culcată pe iarbă lângă Toader.

Din ceasul acela soarta lor îşĭ schimbă faţa şi toată fericirea lor se stinse... Mărinda ocărîtă de tatăl sĕŭ şi de mumasa, fu închisă zi şi noapte în cămara caseĭ lor, şi Toader fu alungat din sat ca un rĕŭ. Bietul copil vĕzînd că nu maĭ avea nicĭ o nădejde de a maĭ videa pe draga luĭ Mărinda veni la Iaşĭ, şi se scrise la oaste.

II

Peste treĭ lunĭ, după sălnica eĭ despărţire, Mărinda fiind ertată de părinţĭ, se plimbă pe marginea lunciĭ, care este aproape de satul M. Ea era cufundată în gândurĭ triste, căcĭ gândea sĕrmana. la Toader! De treĭ lunĭ nu auzise nimica despre el, şi nu se ştia ce se făcuse.

Tocmaĭ atunce o ţigancă bĕtrână, şi zdrenţăroasă, eşi din luncă, şi veni drept la ea cu mâna întinsă, zicêndu-ĭ: „dă-mĭ o părăluţă draga mea, că de treĭ zile n'am mâncat, şi mor de foame, dă-mĭ o părăluţă că ţi-oiŭ căuta în oglindă şi ţi-oiŭ spune sorţiĭ.“

Mărinda căută colţurile năframeĭ ce purta în mână, dar vĕzênd că nicĭ unul nu era înodat, deslegă salba de la gât, scoase un bănuţ din ea şi îĭ dete ţigănceĭ.

„Ia, babă, îĭ zise ea, dar te rog să'mĭ cauţĭ în oglindă şi să'mĭ spuĭ unde'ĭ iubitul meŭ, că de treĭ lunĭ nu l'am vĕzut.“

Ţiganca scoase îndată din sîn o cutie mică de plumb ce avea înăuntru o oglinjoară, deschise capacul, şi câtând în ea, începu a discânta; — după câte-va minute ea se întoarce către fată şi-ĭ zice cu glasul tulburat:

„Mândrul tĕŭ se află acum departe de aicĭ, într'un târg mare, mare cât nouăzecĭ şi nouă de sate, unde sunt case nalte de domnĭ şi de boerĭ marĭ; acolo'ĭ mândrul tăŭ.

— Da, oare socoţĭ că l'oiŭ maĭ vedea? întrebă Mărinda.

— Odată numaĭ le'ĭ zări, draga mea, şi apoĭ nu le'ĭ maĭ videa.

— De ce, mătuşă?

— Pentru că s'aŭ pus de-odată o ceaţă neagră, deasupra oglinzeĭ, când mĕ uitam în ea. Dar de vreĭ să m'asculţĭ, fata mea, să fugĭ de el, să nu'ĭ eşĭ în cale.

Zicênd aceste bătrîna se făcu nevĕzută în luncă, iar Mărinda rămase cu ochiĭ plinĭ de lacrimĭ. Toată ziua ea gândi la vorbele ţiganceĭ, făr'a le putea înţălege: toată noaptea, ea întoarse în mintea eĭ, feĭ de feĭ de planurĭ de întâlnire cu Toader, şi însfîrşit hotărî a fugi în noaptea viitoare de la casa părintească, şi a se duce prin toate târgurile, pentru ca sĕ caute pe iubitul eĭ.

A doua noapte, cum se culcară părinţiĭ eĭ, Mărinda punênd câte-va lucrurĭ de trebuinţă într'un sac mic, eşi pe furiş din casă şi după ce îşĭ făcu treĭ crucĭ, apucă drumul spre Târgul-Frumos.

Cerul era plin de stele, şi luna plină de lumină; Mărinda sprijinită de nădejde, că va videa curând pe Toader, merse cu un pas răpide câte-va ceasurĭ, trecu podul Siretuluĭ, lunca Teiuşuluĭ şi pădurea Strungăĭ şi ajunse în zorĭ de zi la marginea Târguluĭ-Frumos.

Acolo ea se opri vr'o cincĭ zile, alergă prin toate uliţele, întrebând despre Toader; însă toate cercetările sale fură zădarnice; fără dar a maĭ perde vremea copila se porni spre Iaşĭ, şi a doua zi dimineaţa, capitala Moldoveĭ i se arătă cu toată pompa ce o împodobeşte... când o vede cine-va de departe.

Mirarea eĭ a fost mare când aŭ vĕzut acea adunătură de case marĭ, ce se înalţă una de asupra alteea, când aŭ zărit clopotniţele bisericelor, şi maĭ ales când aŭ auzit acel vuet fără nume care esă din sînul târguluĭ, ca dintr'o răsuflătură a iaduluĭ.

Mărinda aŭ stătut puţin de s'aŭ pătruns de frumuseţea panorameĭ ce înfăţoşează poziţia capitaleĭ noastre, şi pe urmă aŭ intrat în ea.

Nu am trebuinţă să maĭ spun ce vîrtej o apucă pe biata copilă, când se vĕzu deodată în uliţele Iaşilor, în mijlocul a sute de oamenĭ străinĭ ce trecea pe lângă dênsa; în hăul acel de răcnete, de ţipete, de urleté, de pocnete şi de hodorogirĭ de trăsurĭ; — ea care nu eşise nicĭ odată din satul eĭ, care nicĭ putea să şĭ închipuiască ce este un târg mare lăcuit de miĭ de oamenĭ. Ochiĭ i se parĭginiseră, urechile-ĭ ţîpea şi inima i se bătea de spaimă.

Copila mergea d'înaintea eĭ, fără a şti unde se ducea, şi se uita necontenit la toţĭ pe care îĭ întâlnea, cu nădejde că va da cu ochiĭ de Toader; ajungând însfîrşit lângă palatul criminalicesc, ea însămnă o mulţime de trăsurĭ şi de persoane pe jos, care se îndrepta spre Kopoŭ; se luă şi ea după dênsele şi peste puţin trecu rohatca poduluĭ verde şi se găsi în câmpul Kopouluĭ.

Acolo, nu departe de Prăvărie, eraŭ adunaţĭ toţĭ ostaşiĭ de la cazarmie, îmbrăcaţĭ în uniforma cea de paradă şi staŭ cu toţiĭ înşiraţĭ pe linie şi cu armele în mână; pedestrimea, călărimea, împărţite în deosebite cete, sta gata a purcede pentru ca să treacă dinaintea comandanţilor, şi tot norodul ce îĭ privea aştepta cu nerăbdare ca să înceapă marşul. Deodată un glas paternic rĕsună dând semnul de pornire, soldaţiĭ puseră armele la umere, şi darabanele începură a bate! Pedestraşiĭ trecură cu un pas regulat şi în urmă-le se înaintiră călăreţiĭ, mândri, voinicĭ, ca nişte adevĕraţĭ românĭ, ţiind, suleţile lor nalte, în a cărora vîrf fălfăia steguşoarele jumătate roşiĭ şi jumătate albastre.

Mărinda perdută printre norod, se uita cu mirare şi cu luare aminte la soldaţĭ, şi deodată ţipând cu desnădăjduire, pică la pământ leşinată... Sărmana!... Ea zărise în mijlocul călăreţilor pe Toader, pe dragul eĭ!...

Câţĭ-va oamenĭ ce se găsea lângă dênsa, aŭ sărit să-ĭ dee ajutor, şi după un ceas aŭ adus'o în simţirĭ.. Dar ce folos! Nenorocita se trezi nebună... In zadar toţĭ căutaŭ să o linişteascâ cu vorbe blânde, Mărinda se uita la eĭ cu ochiĭ sălbatecĭ, şi pe urmă începea a rîde, saŭ sta puţin de asculta ca când i-ar fi grăit un glas din altă lume, şi apoĭ se apuca zîmbind a juca hora... Aceasta era toată nebunia eĭ; numaĭ din vreme în vreme biata copilă începea a plânge şi a se boci zicênd: „Ah, nicĭodată Toadere, Toadere, ce aĭ făcut!“

Aşa se sfîrşiră dragostele Mărindeĭ şi a luĭ Toader, aşa se împliniră proroociile ţiganceĭ! Copila muri peste doĭ anĭ la Golia în casa nebunilor, iar Toader n'a ştiut nimică din cele ce s'aŭ întêmplat.

Nenorocirea Mărindeĭ să sluj ască de pildă părinţilor, ca să nu cerce a se împotrivi plăcereĭ inimiĭ copiilor.

DIN IAŞĬ

Inaintea consiliuluĭ de resboiŭ al Corpuluĭ al IV-lea de armată sunt pendinte **1200** de procese a acelor rezervişti carĭ n'aŭ respuns la concentrare.

*

Prefectul judeţuluĭ, d. Dim. Donicĭ, a plecat la Bucureştĭ, nu în afacerĭ de serviciŭ—cum zic oficioasele—ci supărat de numirea d-luĭ Vidraşcu prefect la Vasluiŭ şi de intenţiunea guvernuluĭ de a înlocui pe colegul seŭ de la poliţie.

D. Donicĭ va avea de luptat cu un puternic adversar, adică cu d. Al. D. Holban.

*

In folosul societăţeĭ reuniuneĭ femeilor române vor avea loc două balurĭ în cursul erneĭ acesteia.

Desbaterile Parlamentare

SENAT

Şedinţa de la 30 Noemvrie 1890.

Sedinţa se deschide la orele 3 fără 15 m., sub presidenţia D-luĭ General Florescu.

Prezenţĭ 91 D-nĭ senatorĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

Se primeşte demisiunea D-luĭ *Gr. Alexandrescu* din funcţiunea de chestor, spre a se putea duce în străinătate pentru a-şĭ căuta sănătatea.

Se pune la vot pentru a treia oară indigenatul D-luĭ Leopold Seidman, farmacist din Craiova care se primeşte.

CAMERA

Şedinţa de la 30 Noembre 1890

Şedinţa se deschide la orele 12 ½ sub preşedinţa d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Prezenţĭ 118 D-nĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obişnuite.

Camera trece în secţiunĭ pentru o oră.

Redeschiderea

La orele 2 şi 20 m. şedinţa se redeschide,

D. **Eugen Ionescu** are cuvîntul în contra închidereĭ discuţieĭ asupra interpelăreĭ d-luĭ Aslan.

D-sa voeşte să rĕspundă la acuzaţiunea adusă de d. Aslan actualuluĭ consiliŭ comunal din Iaşĭ, pe care l'a numit alesul poliţieĭ.

De aceea roagă Camera să nu închidă discuţia.

Se pune la vot închiderea discuţieĭ şi se primeşte.

D. **D. Alexandrescu** are cuvîntul pentru a'şĭ desvolta interpelările adresate d-luĭ ministru de finanţe.

Prima este privitoare la nedreptatea ce se comite faţă cu proprietariĭ de viĭ, carĭ nu fabrică rachiŭ şi carĭ totuşĭ sunt urmăriţĭ pentru dările obligatoriĭ numaĭ pentru ceĭ ce nu fac declaraţiĭ de nefabricare.

In special, în Iaşĭ s'a făcut această nedreptate şi interpelatorul citează nume de proprietarĭ de viĭ urmăriţĭ, deşi aŭ făcut declaraţiĭ că nu fabrică rachiŭ din drojdiile vinuluĭ lor.

A doua interpelare este privitoare la un ordin circular la adresa casieriilor judeţene, ca să se amestice în atribuţiile comisiĭ lor de apel.

A treia interpelare: Advocaţiĭ aŭ fost scutiţĭ de taxa de 5 la sută dar li s'a taxat patenta, nu după cum se obişnueşte, adică ⅛ din chirie, ci după chiria întreagă.

A patra interpelare priveşte nedreptăţiĭ legeĭ patentelor. D. Alexandrescu citează câte-va exemple de clasificare nedreaptă.

D. **Menelas Ghermani** rĕspunde:

In ce priveşte legea spirtoaselor, d. ministru rĕspunde că n'a dat nicĭ un ordin circular la aplicarea acesteĭ legĭ.

De alt-fel, D-sa a adresat, cu 2 zile înainte de anunţarea interpelăreĭ, un ordin casierieĭ de Iaşĭ, ca să nu maĭ urmărească pe proprietarĭ.

D-sa contestă comisiilor de apel dreptul de a interpreta legile.

In 31 de judeţe, comisiunile de apel s'aŭ pronunţat pentru perceperea taxeĭ de 5 la sută de la funcţionariĭ particularĭ, numaĭ în Iaşĭ nu.

D. Ghermani ar dori să ştie ce gîndeste Camera în această chestiune.

Remediul cel maĭ indicat în chestiunea evaluărilor nedrepte, este modificarea legeĭ de constatare şi percepere, care într'adevĕr este nedreaptă.

In chestia avocaţilor, E. Ghermani contestă că ceĭ din Bucureştĭ sunt supuşĭ la taxa de 10 la sută din chirie pe an. Tot ast-fel aŭ fost impuse toate profesiunile libere.

Ministrul finanţelor respunde apoĭ în chestia patentelor, promite a veni în curând cu o lege care va pune capĕt rĕuluĭ cauzat de acea existenţă.

D. **G. Panu** condamnă spiritul de fiscalitate care domneşte la funcţionariĭ financiarĭ.

In acelaş timp d-sa nu împărtăşeşte vederile d-luĭ Alexandrescu în chestia percepereĭ taxeĭ de 5 la sută şi a patenteĭ avocaţilor.

Incheind, d. Panu roagă pe ministru să ţie socoteală de observaţiile d-luĭ Alexandrescu.

D. **Al. Lahovari** spune că lucrurile s'aŭ denaturat şi că D-sa le va restabili; dar în loc să facă aceasta, D-sa provoacă prin intervenirea sa o mulţime de protestărĭ.

Se cere închiderea discuţieĭ.

D. **Pallade**, contra închidereĭ, arată că chestiunea este aceasta: trebue saŭ nu D. Ministru de Finanţe să se supue deciziunilor comisiilor de apel? Trebue ca cetăţeniĭ impuşĭ pe nedrept să continue a plăti? Cine plăteşte taxa fabricăreĭ rachiuluĭ de drojdiĭ: proprietarul vieĭ, care vinde numaĭ vinul, saŭ fabricantul?

La aceste întrebărĭ trebue să se dea un rĕspuns satisfăcĕtor.

Discuţia se închide.

D. **Pallade** propune o moţiune concepută cam în termeniĭ următorĭ: Camera, aprobând modul de a vedea, expus în interpelările D luĭ Alexandrescu, trece la ordinea zileĭ.

Moţiunea se trimite la secţiunĭ.

Se citeşte proiectul de lege prin care pământurile cedate bisericilor şi comunelor, conform legeĭ rurale, să fie scutite de impozite.

Proiectul se ia în consideraţie.

Şedinţa se ridică la orele 5.

ULTIME INFORMATII

Un consiliŭ de miniştri s'a ţinut aseară la ministerul de Interne şi a durat până la 12 ore noaptea.

Inoculaţiile cu limfa luĭ Koch se urmează regulat la spitalul Colţea, de către D-nul Dr. Assaky.

Reacţiunea s'a produs într'un mod foarte simţitor asupra luĭ *C. Niţulescu*, suferind de o tuberculoză osoasă şi care a fost inoculat la 28 Noembrie, când s'a făcut prima încercare.

Starea luĭ e foarte satisfăcătoare.

Asupra luĭ *Alex. Apostol*, inoculat tot în acel timp, lichidul n'a făcut nicĭ un efect şi cu aceasta s'a constatat că el suferă de o artrită sifilitică iar nu tuberculosă cum se credea.

Acum se urmează inoculările la tuberculoşĭ pulmonarĭ.

Aflăm că o mulţime de nemţĭ daţĭ afară de la direcţia căilor ferate aŭ început a fi din noŭ primiţĭ ca mecanicĭ.

Dar cu Româniĭ ce se face, D-le Director General al căilor ferate?

Tabloul dresat de direcţia penitenciarelor din ţară conţine numele a 130 de condamnaţĭ propuşĭ spre graţiare şi reducere de pedepse.

Astă-seară la societatea studenţilor „Unirea“, D-l Miron Morţun, student în drept, va vorbi despre *„Evoluţia proprietăţeĭ“*; iar mâine seară D-l Gh. Paulian, student în medicină, va vorbi la Societatea studenţilor în medicină despre: *„Cura radicală a Varicoceluluĭ.“*

D-niĭ Economu, Ciurea, Deşiiu, Garoflide şi N. Ghica-Comăneştĭ, prefecţiĭ judeţelor Dolj, Râmnicu-Sărat, Covurluĭ, Vlaşca şi Bacăŭ sunt în capitală.

Invazie de prefecţĭ!

Consiliul Comunal al Capitaleĭ este convocat pentru astă-seară.

In această şedinţă se va lua o decisiune faţă cu demisiunea D-luĭ inginer Romniceanu din postul de ajutor de Primar.

Astă-zĭ aŭ început operaţiunile pentru recrutarea tinerilor din Coloarea de Roşu.

La direcţia căilor ferate se va ţine licitatie în ziua de 22 Decembrie pentru furnisarea direcţieĭ cu diferite periĭ de şters şi curăţat.

Avis amatorilor de a concura.

D. Lazăr D. Gheorghiu, oficiant inferior în divizia Comptabilităţeĭ Telegrafelor şi Poştelor, vĕzênd necesitatea mult imperioasă a unuĭ curs de telegrafie, alcătuit ast-fel, în cât să corespundă pe deplin cerinţelor multiple, a alcătuit un curs spre acest scop, şi pe care l'a şi depus la tipar în tipografia D-luĭ Wiegand.

Cursul, pe lângă materia necesară unuĭ telegrafist, maĭ coprinde şi 25 planurĭ de instalărĭ de staţiunĭ telegrafice.

Lucrarea D-luĭ Gheorghiu este foarte meritorie; colegiĭ sĕĭ credem că vor şti a-l încuraja.

Aseară s'a jucat pentru prima oară în stagiunea aceasta la Teatru Naţional opereta *Voivodul Ţiganilor*, cu Toneanu în rolul luĭ Jupan.

Toneanu, în acest rol, a imitat foarte bine pe Iulian, creatorul roluluĭ, şi intrarea sa în scenă a fost mult aplaudată, de asemenĭ şi cupletul *moraleĭ* din actul al doilea a fost foarte aplaudat.

Piesa s'a jucat cu multă vervă şi D. Jianu în rolul cel neînsemnat al unuĭ ţigan e foarte bine, ca în tot-d'a-una.

SOCIETATEA PRESEI

Asociatiune a ziaristilor din România

Convocare

In seara de 29 Noembre, neîntrunindu-se un numĕr suficient de membri, se convoacă o nouă adunare generală pentru Lunĭ 3 Decembre 1890, orele 8 seara, în localul Societăţeĭ din calea Victorieĭ, 34.

La ordina zileĭ votarea bugetuluĭ şi alte chestiunĭ importante.

Comitetul.

Se citeşte în ziarul francez, Figaro:

Tratamentul pĕruluĭ

Maĭ mulţĭ din confraţiĭ meĭ aŭ pus în evidenţă în timpiĭ din urmă, şi aŭ lăudat mult tratamentul pĕruluĭ de către profesorul himist — C. Mérigot. — N'a trebuit maĭ mult ca să-mĭ aţâţe curiositatea, stimulată şi de iubirea mea pentru ştiinţă, cu atât maĭ mult cu cât e vorba de o cură foarte interesantă, înjosită de şarlatanism.

In această stare de spirit crezuĭ că fac maĭ bine, pentru a verifica părerea ce circulă în privinţă acestuĭ tratament, de a mĕ adresa autoruluĭ sĕŭ; şi într'un interwiew la care consimţi cu cea maĭ mare bună-voinţă, arătându-se chiar măgulit de demersul meŭ, fuĭ foarte repede convins că făcuse un studiŭ adîncit al tratamentuluĭ pĕruluĭ în toate fasele sale: Higiena, alopeţia (cădera pĕruluĭ), pleşuvia, descolorarea chiar. De acea şi succesele sale mi-aŭ părut nediscutabile, şi de almintrelea dovezile de recunoştinţă ce le are de la persoanele ce le-a vindecat sunt nenumărate.

Metoda d-luĭ Mérigot este cu totul raţională, fie-care cas e tratat după procedeurĭ particulare, ţinênd seamă de cauza de unde derivă, după cum arată cu prisos broşura în care a resumat lucrările sale ce oferă de a le adresa franco în plic închis după cererea ce se va face cabinetuluĭ sĕŭ, 14 rue du Helder, la Paris, unde poate fi consultat gratis.

Dr. Courtaux.

Tipografia Modernă Grigorie Luis Strada Academieĭ 24.